

במה אשה פרק ששי שבת

ס.

עין משפט נר מצוה

כז א מיי פייט מהל שנת
הלכה א מנחם לוחין פין
טושי'ע א"ח פ"י שג טע"ף
ט:
כח ב מיי פייט מהל שנת
הלכה ב:
כט ג מיי פייט מהל טו
סמנ טס טושי'ע א"ח
פ"י שג טע"ף:

תורה אור השלם

1 וחק משה ואליעזר ובהק
א תורה מאתם כל כלי
מעשה: במדבר לא נא

מוסף רש"י

ולא בשריון כ"ו. משום
מחלוקת העין שלא יתשדוהו
באסור (לפני טו):

מוסף תוספות

א. לאיש. מוס' ה"ל"ט.
ב. אבל לגבי שבת משום
התבטות הוא, אין עליה
חומת תכשיט יש עליה
חומת משוי. ריטב"א.
ג. דאילו לבקן אפילו
תכשיט שיש עליה חומת
התבטות הוא לאשה
כדאמר ר' זידא. ריטב"א.
ד. (ויע' מוס' ה"ל"ט חו"מ)
למס ס"ו ז' פ"ק ד', מלא
היטעם שפ"א. ת. שבת.
ה. ריטב"א. ה. אפי' מוס'
ה"ל"ט. ו. בחול. מוס'
ה"ל"ט. ז. דאיהו תולשת
השיער. אפילו לחוק
ולפספס מותר (לעיל ג.)
דק"ל כ"ו שמעון דרבר
שאין מתכוין מותר. פסקי
ה"ל"ט פ"ו ז'. ה. המשפט
והוא שאלו חולקת
משעה שבת לא היה בה
שעה משוי ואמאי. פי'
ה"ל"ט. ט. להחליט בר שעה.
י. מוס' ה"ל"ט. י. [ד"ה] אין
זה תכשיט אלא כלי. פי'
ה"ל"ט. שהיה אהיה יכולה
לצאת בכל הדברים
הצריכים לה כיון שאינם
לא מלבש ולא תכשיט,
והכלך צריך לפרש כדפי'
לעיל. מוס' ה"ל"ט.
יא. פריש"י שעה היוצא
חז' לקטוריה בריכותו
סביב המחט ותוחבת
המחט לתוך קטוריה שלא
ידא שעה, ויורה. פסקי
ה"ל"ט סמן ז'. יב. כשהיה
ה"ל"ט. יג. ויורה.
יד. שוקה מתגלה מיד
אלא לאחר שפלוו בתי
שוקה. מוס' ה"ל"ט.
טו. לקמן גבי בריית
טהורה ויוצאין בה בשבת
[אמרין]. מוס' ה"ל"ט.
טז. והא דאין ויוצאין
בכבלים שבת משום.
מוס' ה"ל"ט. יז. להחזיק
בתי שוקה. מוס' ה"ל"ט.
יח. ועי' כן מותר לצאת
בה בשבת דליכא למיחש
דילכא שפלא. מוס'
ה"ל"ט. יט. וישיב. יט. אלא
כנגד העורף. מוס' ה"ל"ט.
כ. דהתנין פריך כלומר
האז כבירות לגמרי.
כא. ואידך, שאין
גיאותין בו בחול כיון
שהוא בלי תפירה. פי'
ה"ל"ט.

רב נחמן בר יצחק אמר שומאה אשבת קא רמיית. דאפילו כללא
טעמא דהוי תכשיט^א לאיש היא טעמא מכל כלי מעשה^ב והשתא
צין לרצה צין לרצ נחמן בר יצחק מוקמי תרתייהו כרבי נחמיה ולא
מטעמא מטעם תכשיט דאשה^ג אלא מטעם תכשיט דאיש או מטעם דהוי
כלי מעשה וללדדין קתני צין לרצה

צין לרצ נחמן בר יצחק:

למאי חזיא. חזיא. פי' צקונטרס למאי
חזיא^ד והא משוי הוא וקשה
לר"י דלס כן מאי משני הואיל ואשה
חולקת בה שעה אלו משום הכי לא
הוי משוי והא אינו לא מלבוש ולא
תכשיט אלא נראה לפרש למאי חזיא
למה היא רגילה ללכת צ' בחול אמר
רז יוסף כו' ונתר הכי פריך וצבנת
למאי חזיא נהי שרגילה לנושאה^ה צבנל
שצריכה לחלק בה שעה צבנת תיהו
משוי כיון דלוינו לא מלבוש ולא תכשיט
וצקונטרס פי' צסמוך צבנת למאי
חזיא והלא צבנת אינה חולקת שעה
וקשה לר"י חדא דהא מנא ליה דאסור
לחלק בה שעה צבנת^ו ועוד דלמאי
פריך והא לסקור^ז אפילו יהא מותר^ח
תקשה והא משוי הוא:

הואיל ואשה אוגרת בה שעה.
^א נראה לר"י שמוצת
המחט צמוך הסבכה^ב ודומקת את
הסבכה כדי שלא יפלו שערומה חוץ
לקטוריה^ג והשתא תמי שפיר דהויא
כעין ציירת שאומות צמי שוקיה שלא
יפלו^ד ולא כפירוש צקונטרס:

ותיהו כבירות טהורה ותשתרי.
פירש צקונטרס דכי היכי
דהתם לא חיישי דלילמא משלפא
ומחויא הואיל וללגניעותא עבדלא הי'
לא ניווש למישולף ואחויי מהאי טעמא
וקשה לר"י דהא^ט צבנל אין וילאין צהן
צבנת^י דחיישינן דילמא משלפא להו
משום דהוי תכשיט כמו שאפרש אע"פ
ללגניעותא עבדלא^{יא} כמו ציירת דהכל
ענין אחד אלא ציירת צלחת וצבנל
צמטים כדאמרין לקמן (דף סג):
ועוד דלמה לו להזכיר כאן טהרת
ציירת הוה ליה למימר ומיהו ציירת
ומשתרי ונראה לר"י דה"פ ותהו
ומשתרי שיוצאין בה לפי שהיא טהורה
משום שאינה תכשיט דלמה נהי ללשה
כיון דאינה כ"א צלחת והויא כעצמת
הכלים דלמה כ"א לצורך צמי שוקים^{יב}
ה"נ האי מחט שהיא טהורה לפי
שאינה אלא כעצמת הכלים תשתרי

דאינה תכשיט וא"ת אמאי לא משני השתא כמין טם של זהב יש לה
צראה כדמשני לאידך שניוא דצסמוך וי"ל דלס היתה אוגרת בה
שעה לא היתה מניחתה לעולם כנגד פדחתה^{יג} ואינה חשונה תכשיט
אלא טם וקשה לרשב"א לפירוש זה דכיון דמחט שאוגרת בה שעה
היא טהורה היכי קאמר לעיל (דף נג): אבל לענין טעמא דא ודא אחת
היא הרי יש חילוק אפילו צבלימה דאומת שאינה אוגרת בה טעמא
ואומת שאוגרת בה טהורה וצריך לומר^{יד} דאטעמא נמי פריך ומיהו
טהורה כציירת שהיא טהורה גם תשתרי ללכת בה:

ובניחתה כנגד פדחתה. השתא לא היה צריך לומר שחולקת בה
שעה כלל אלא האמת מפרש: **ישבועה קול מעל**
גבי המערה. קול של סנדל המסומר: (פ"ק ע"ב) **א** **ישבועה המסומר**
וא **בבבועה שאינו מפורס.** מימה לר"י והא קתני סיפא זה הכלל כל
שניאותין צו משלחין אותם ציו"ט ומפרש בגמ' דכל שניאותין צו בחול
קאמר וסנדל המסומר ניאותין צו בחול ואמאי אין משלחין אותם ציו"ט
וי"ל דהתמירו צו לפי שצב תקלה על ידו כי היכי דאסר ליה צסמעמין
ר' אלעזר ב"ר שמעון לטעולו לכסות צו את הכלי או למסוך צו כרעי
המטה אע"פ שישאר כלים שמלאכתם לאיסור שרי לטעולן לצורך גופן
ומקומן וזה הכלל קתני התם לא קאי אלא לצורך שאינו תפור^{טו} ונראה
לר"י דלפ"י לרצנן דר' אלעזר דשרי לטעולן לצורך גופן ומקומן אסור
לשלחו ציו"ט אע"פ דשילוח משום שמחת י"ט חשיב כמו לצורך גופן מדשרי
לשלוח דברים שמלאכתם לאיסור כיון שצבת תקלה על ידו ליכא שמחת י"ט:
אין

צקול. הוא כמין עמוד רחב מלמטה ודק מלמעלה ומיטלטל והסגנון
מעמידו לפני חלון חנוטה ומסמרין מחוצין צו ותולין צהן צצנטיס
ורזועות למכור: **עצמא.** אישטרייד"א צבע"ז והן מאזנים גדולות
לשקול צמר ושעה ונחשת והן של עץ: **הך אחר שלשואיו.** שאלו

צהן ואס של מתכת הן טעמאות:
המעמיד. גוף המעמיד את קמלוניו
החותם והעול מעמיד את קמלוניו
והקולב את מסמרותיו והסולם את
שליבותיו שהרי צהם צקועים והערכה
הוא עץ (א) ארוך שהקנה שקורין ייש"א
והלשון מחוץ צו והשלשלות צקועות
צקנה וכולן העץ ארוך מעמידין
שהוא פלי"ל ששתי כפות המאזנים
תלויים צבי ראשין: **רצה אמה.**
צרייתא דתקא וטבעת הוי תכשיט צין
שיש עליה חותם צין שאין עליה חותם
לאו ארישא דליירי בתכשיטי נשים
קיימי תרתייהו אלא חד תכשיט דאיש
ומד תכשיט דאשה וללדדין קתני:
טעמא אשבת קרמי. הא דקתני
וטבעת צין שיש עליה כו' לאו ארישא
קאי דקרי ליה תכשיט נשים אלא הכי
קאמר וטבעת שאמרו שנטמאת צין
שיש עליה חותם דלאו תכשיט הוא
מיהו כלי מעשה הוא צין שאין עליה
חותם דהוי תכשיט וכי קתני רישא
תכשיטי נשים אשאין עליה חותם:
למאי חזיא. לתכשיט דקתני אינה
חיבת טעמא: **אוגרת בה שעה.**
היולא חוץ לקטוריה כוכמה צבני

המחט ומחבת המחט צבנכה מתחמה
שלא יראה שעה: **וסיחו צנייית.**
דמנא מתנייתין (לקמן דף סג.) ציירת
טהורה מלמטה ויוצאין צה. והיא כמין
אלעדה שעושה לשוקיה מעל צמי
שוקיה להדקן שלא יפלו על רגלה:
טהורה. דלאו תכשיט היא אלא
תשמיש צבנא שוקיה והוי (ט) כעצמת
הכלים דלמחן טהורות צפרקין דלעיל^א
ויוצאין צה שצריך לה עם צמי שוקיה
ולא הוי משאוי ויוצאין דכיון דללגניעותא
היא לא שלפא ומחוי והאי מחט נמי
ללגניעותא דשער צאשה ערוה ולא מחויא
ולכאן צבנלע ראשה שקורין גריו"א
צבע"ז: **וצבנת למאי חזיא.** הרי צבנת
אינה חולקת שעה: **טם של זהב יש לה**
על ראשה. האחד והשני עוקץ הוי:
בחול חולקת שעה. צעוקץ. וצבנת.
תוחבת העוקץ צבנכה והטם צבנאשה

השני מונח על פדחתה: **במתני' סנדל המסומר.** של עץ הוא
ותוחצין מסמרות (א) למעלה לחוק התחתון עם העליון (העץ עם העור
שלמעלה אימנו יש לו שתי פיות ותוחצ רגלו צו) וצגמרה מפרש
מאי טעמא גזרו ציה: **ולא צבנל יחד:** **בזמן שאין**
צרגלו מכה. צש"ס ירושלמיים מפרש דלא ליחשדיה דטעין ליה לצבניה
תומי כנפיה. ולשון רצותי דילמא מחייבי עליה ושקיל דשליף ליה
וממטי ליה צדיים צצכחת צבת. ומיהו צזמן שיש צרגלו מכה שרי
וצגמרה צבע ציה מניייהו יהיב ליה: **ולא צבנלעין.** כדמפרש טעמא
צגמרה (לקמן דף סא): **ולא צקמיע.** שכותצין וטוענין לרפואה:
שאינו מלבושה. אבל צקמיע מומחה שרי דתכשיט הוא לחולה
כאחד מלבושים: **שריון קפדה ומגפיים.** מפרש צגמרה (א): אינו
חיוב חטא. דלולה מין מלבושין נינהו בחול למלחמה: **גב' שלפי**
הגזירה היו. צני אדם הנשטטים מן הגזירה היו: **הינכם ינכם.**
הרואה לינכם ינכם שהנכם יראה תחלה שאין אדם רואה: והיוצא
אל ילא. שמה יש ארביים מצחוה והוא לא ידע ויראוהו וציניו שאינו
כאן: **הנפך סנדלו.** שיש לו שתי פיות ויכול לנועלו מצ' דלדין אבל
ינכר מי הוא לפנים ומי הוא לאחור וכשנועלו זה הפוך נראה הינכם
כאלו הוא יואל וינכר מקומו צפרקע: **ורגו זה אס זה.**
דצמיקתן שהיו סנדלין מסומרין ואלו חותם שעושין לרגלי הסוסים
ראשיה עבים: אל ילא. האיש צבנת כדמפרש לקמייה דצבנת
היה מעשה ומעין המאורע אסרו: **אלמה סנן.** צמכת ציאה:

משלחין

(א) [לעיל טו:] (ג) לקמן קכ"ג,
(ג) [לעיל טו:] (ד) [לעיל נ"ג]
אוגרת; (ד) [לעיל נ"ג]
(ה) צש"ס: השמה, (ו) [דף
נב:], (ז) [לעיל טו:] (ח) [לעיל
טו:] (ט) [לעיל טו:] (י) צש"ס:
השמה, וכן להלן, (יא) [לעיל
סנדלן, (יב) [לעיל טו:] (יג) [לעיל טו:],
(יד) [לעיל טו:].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה המעמיד וכו'
והערכה הוא עץ הארוך
שהוא קנה שקורין:
(ב) ד"ה טהורה וכו' והרי
הוא טעמא: (ג) ד"ה קתני
וכי תממתו לחוק כ"ל
ומיפת למעלה נחמק:

גליון הש"ס

בחג"י ולא בשריון. פי'
לקמן ע"ד פ"ו צש"ס ד"ה כל
שפאסו:

לעוי רש"י

אישתיריד"א
[אישתיריד"א]. פאזניים
[באשליקה].
יישיא ויש"א. [מוט, כן
של מאזניים.
פלי"ל. קנה-המאזניים.
גריו"א. פוקת. שביל
(בשערת).

רבינו הגנאל

קולב. יש מי שאומרים
ממיני תכשיט הוא
להשמיץ קול כדורך בנת
ומחוקק במסמרות. שליבות
ושלשלאות.
רצה אמה הא מתנייהו
לדדין קתני. אין עליה
חותם תכשיט אשין עליה
יש עליה חותם תכשיט
דאיש. והדין כן הוא
שהיא איש מותר לצאת
בכפת שיש עליה חותם,
והאשה טבעת שאין עליה
חותם, מפני שתכשיט הוא
להן וכל תכשיט שרי,
אלא משום גיריהל דרבא
כדבבנין למייר לקמן (טו):
דאמר פפמים שהאשה
נותנת לבעלה טבעת שאין
עליה חותם להוליכה אצל
האומן ומניחה באצבעו
עד שמגיע אל האומן,
ופפמים שהאיש נותן
לאשתו טבעת שיש עליה
חותם להניחה בקופסא
ומניחה באצבעה עד
שמגיע לקופסא, איך
אסרו אחד האיש ואחד
האשה לצאת בין טבעת
שיש עליה חותם בין
טבעת שאין עליה חותם.
רב נחמן בר יצחק אמר
טעמא אשבת קרמי כו'.
ולא במחט שאינה נקובה.
אוקימנא כדנתיב כמין טם
של זהב יש לה על ראשה,
בחול חולקת בה שעה,
בשבת מנחת על פדחתה,
וגרי הוא לה. לא יצא בסנדל
מסומר כו'. מיט שלפי
השמד כו'. שישנה היא.

(א) ע"י צש"ס: שמה ע"ד
רצנו כזה.